

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap wat betreft de combinatie van rechtstreeks toegankelijke hulp en niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap wat betreft de combinatie van rechtstreeks toegankelijke hulp en niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 30 november 2017;
- het begrotingsakkoord van 9 februari 2018.

1. Situering van de nota

Op 1 januari 2017 maakten de meerderjarige personen met een handicap die reeds gebruik maakten van intensieve ondersteuning door vergunde zorgaanbieders de overstap naar persoonsvolgende financiering (PVF). Deze transitie betekent een fundamentele omslag voor de voorzieningen en diensten voor personen met een handicap. Voor de voormalige tehuizen voor kortverblijf is deze omslag door een aantal factoren nog ingrijpender.

2. Aanleiding voor de nieuwe regelgeving

In het verleden konden alle personen die door het VAPH erkend waren als persoon met een handicap gebruik maken van logeren, wie bovendien een beslissing tot toewijzing van minstens begeleid wonen had kon bovendien op kortverblijf (overnachting in een voorziening al dan niet in combinatie met dagopvang). Op deze manier was het voor alle personen die erkend waren als persoon met een handicap mogelijk om tijdelijk opgevangen te worden bij een voorziening en het netwerk van de betrokkene te ontlasten. Er is op dit ogenblik geen regelgevend kader meer voor handen om nog kortverblijf aan te bieden bovenop het persoonsvolgend budget (PVB) van de personen die op 1 januari 2017 de overstap hebben gemaakt naar persoonsvolgende financiering (PVF).

Bij personen met een handicap die vroeger geen gebruik maakten, of de laatste twee jaar geen gebruik meer maakten van kortverblijf, werd in hun budgetbepaling geen rekening gehouden met een eventuele nood aan kortverblijf. Budgethouders bij wie er in budgetbepaling wel rekening gehouden werd met het gebruik van kortverblijf, zetten hun budget nu vaak anders of bij een andere zorgaanbieder in. Daardoor is er bij de vroegere tehuizen voor kortverblijf een sterke afbouw van capaciteit en bijgevolg een verlies van expertise.

De regelgeving past in het mantelzorgplan.

Gelet op deze vaststellingen lijkt het aangewezen om aan de gebruikers uit de transitie toch nog de mogelijkheid van kortverblijf aan te bieden, maar dan via directe subsidiëring aan de zorgaanbieders. Er wordt niet voor geopteerd om een aparte regelgeving voor kortverblijf uit te werken, maar kortverblijf voor deze groep te realiseren binnen de bestaande regelgeving van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH).

Naargelang persoonsvolgende financiering zich verder uitrolt, zal de nood aan kortverblijf meegenomen worden binnen de vraagverduidelijking en budgetbepaling, zeker voor de nieuwe persoonsvolgende budgetten.

Voorgestelde aanpassingen aan de regelgeving:

- Rechtstreeks toegankelijke hulp kan in principe niet worden gecombineerd met niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning. Er wordt nu een uitzondering op de doelgroep van rechtstreeks toegankelijke hulp gemaakt, waardoor personen die op 1 januari 2017 de overstap maakten naar een persoonsvolgend budget 60 dagen gebruik kunnen maken van verblijf (al dan niet in combinatie met dagopvang) bij eender welke RTH-aanbieder. Deze uitzondering geldt zowel voor de personen waarbij een budget werd bepaald op basis van ondersteuning door een vergunde zorgaanbieder als voor de personen waarbij het budget werd bepaald op basis van een persoonlijke-assistentiebudget of een persoonsgebonden budget. Als er bij de bepaling van het budget op basis van ondersteuning door een vergunde zorgaanbieder rekening werd gehouden met woonondersteuning wordt dit aantal dagen woonondersteuning in mindering gebracht van het aantal dagen dat men bijkomend beroep zou kunnen doen op ondersteuning binnen rechtstreeks toegankelijke hulp. De uitzonderingsgroep betreft bijgevolg alle meerderjarige ex-PAB- en ex-PGB-budgethouders (die kortopvang in het verleden uit hun budget moesten vergoeden) en alle personen die in de transitie van zorg in natura minder dan 60 nachten woonondersteuning per jaar kregen. Personen die voor de transitie reeds gebruik maakten van meer dan 60 dagen woonondersteuning per jaar, komen bijgevolg niet in aanmerking voor bijkomende kortverblijf binnen rechtstreeks toegankelijke hulp.
- Deze gebruikers kunnen binnen RTH enkel beroep doen op verblijf al dan niet in combinatie met dagopvang.
- De bovenstaande uitzonderingsregel voor personen die in de transitie een persoonsvolgend budget toegekend kregen, geldt niet alleen voor het RTH-aanbod van de voormalige tehuizen voor kortverblijf, maar voor het aanbod van alle diensten die RTH aanbieden. Daardoor kunnen deze personen ook dicht bij huis terecht voor kortverblijf, aanvullend op hun budget.
- Op het ogenblik dat het budget wordt aangepast op basis van een aanvraag om herziening van het budget, is de combinatie van een persoonsvolgend budget en kortverblijf niet meer mogelijk aangezien er bij de budgetbepaling reeds rekening wordt gehouden met een eventuele nood aan kortverblijf.
- De subsidiëringsmodaliteiten binnen RTH blijven ongewijzigd.
- Er wordt naar gestreefd om deze regelgeving te laten ingaan op 1 januari 2018.

Om personen ook effectief kortverblijf te kunnen bieden, wordt extra capaciteit RTH voorzien. De middelen zijn afkomstig vanuit de overdracht van een recurrent budgetoverschot op de kredieten van het basisondersteuningsbudget (BOB) en zullen specifiek ingezet worden op de versterking van het aanbod RTH.

3. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 vervangt artikel 12 van het besluit van 22 februari 2013 over rechtstreeks toegankelijke hulp.

Het oorspronkelijke artikel 12 stelt dat meerderjarige personen met een handicap die gebruik maken van ondersteuning die wordt geboden door een voorziening die erkend en gesubsidieerd is door het agentschap geen gebruik kunnen maken van rechtstreeks toegankelijke hulp. Gelet op de implementatie van persoonsvolgende financiering wordt geëxpliciteerd dat ook personen die over een persoonsvolgend budget beschikken het gebruik van dit budget niet mogen combineren met rechtstreeks toegankelijke hulp.

In het tweede lid van het nieuwe artikel 12 wordt een uitzondering op dit principe gemaakt voor de personen aan wie in het kader van de transitie naar PVF een persoonsvolgend budget werd toegekend. Het gaat om personen met een handicap die in 2016 ondersteund werden door een FAM of een thuisbegeleidingsdienst of gebruik maakten van een persoonlijke- assistentiebudget of een persoonsgebonden budget.

Deze groep van personen kunnen aanspraak maken op maximaal 60 nachten verblijf eventueel samen met dagopvang die wordt geboden door de diensten voor rechtstreeks toegankelijke hulp.

Voor personen die voorheen gebruik maakten van ondersteuning door een voorziening werd bij de bepaling van hun persoonsvolgend budget rekening gehouden met het feit of zij al dan niet gebruik maakten van woonondersteuning. Het aantal nachten woonondersteuning dat werd weerhouden met het oog op de bepaling van hun budget wordt in voorkomend geval afgetrokken van het maximum aantal nachten verblijf waarop zij bij een RTH- dienst aanspraak zouden kunnen maken.

Als aan hoger vermelde personen een persoonsvolgend budget ter beschikking wordt gesteld waarbij het budget werd bepaald op basis van een ondersteuningsplan en een objectivering van hun ondersteuningsnood dan vervalt het recht op extra nachten verblijf bij een RTH-dienst.

4. Weerslag van het voorstel op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Met het voorliggend ontwerpbesluit wordt voor de personen met een handicap aan wie in het kader van de transitie naar persoonsvolgende financiering een persoonsvolgend budget werd toegekend, de mogelijkheid geopend om bij een RTH-dienst extra nachten verblijf eventueel in combinatie met dagopvang te genieten. De personen met een handicap kunnen evenwel slechts gebruik maken van deze mogelijkheid voor zover RTH-diensten hiertoe beschikbare capaciteit hebben.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 30 november 2017.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 9 februari 2018, onder voorwaarde van monitoring van de nood aan directe subsidiëring van de Centra voor Kortverblijf tijdens de transitie. De budgettaire weerslag dient te worden opgevangen binnen de beschikbare refertekredieten. Eventuele budgettaire tekorten kunnen geen aanleiding geven tot niet-gecompenseerde meervragen.

5. Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

6. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen

Het ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

7. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/432 van 7 december 2017 .

Het betreft hier regelgeving met weinig inhoudelijke effecten. De opmaak van een RIA is dus niet nodig.

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op de het volume van de administratieve lasten.

8. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap wat betreft de combinatie van rechtstreeks toegankelijke hulp en niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te gelasten over voornoemd ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN